

Zonder uniforme kwaliteitsspecificaties geen succesvolle inkoop

Kwaliteitscriteria door kwekers/leveranciers als basis voor tevreden klanten

Het belang van duurzaam inkopen wordt vanuit verschillende invalshoeken in Nederland momenteel niet meer ter discussie gesteld. Leveranciers van producten vervullen een sleutelrol bij het ontwikkelen, produceren en leveren van hun waar die voldoen aan duurzaamheidscriteria. Bij het inkopen vervullen twee partijen een cruciale rol: de leverancier (verkoop) en de klant (inkoop). Daarnaast geven de overheid (via regelgeving, voorschriften en/of convenanten) en de professionele beroepsorganisaties voor leveranciers (criteria) kaders aan om de 'hogere doelstellingen' voor duurzaamheid concreter te kunnen hanteren in de praktijk. Alleen deze concretisering kan leiden tot succesvolle inkoop-verkoopresultaten.

Auteur: Harjan Inkelaar

Het is hierbij van essentieel belang dat uitgangspunten en doelstellingen helder, eenduidig, transparant, meetbaar en beoordeelbaar zijn voor alle betrokkenen. In dit verband gebeurt het maar al te vaak dat begrippen als duurzaamheid, milieu, en certificatie door elkaar heen worden gebruikt. Ook de invulling van de definitie wordt vaak verschillend uitgelegd. Dit kan niet anders dan leiden tot verwarring omtrent de basis voor en het gebruik van het specificeren van bomen voor en door inkopende organisaties. Het resultaat zal dus ook niet tot tevreden klanten leiden. Hierbij is er vaak veel aandacht voor procedures en verantwoordelijkheden met betrekking tot milieukeurmerken en nauwelijks aandacht voor de centrale vraag waar inkopende organisaties mee worstelen, namelijk 'het eenduidig beschrijven van de kwaliteit van de bomen'.

Bij het inkopen gaat het om een aantal – onlosmakelijk aan elkaar verbonden – thema's die voldoende aandacht dienen te krijgen, namelijk 'duurzaamheid – kwaliteit – prijs'. Het thema 'duurzaamheid' wordt gedefinieerd door de overheid, het thema 'kwaliteit' door de kwekers/NAK en het thema 'prijs' is het resultaat van de onderhandelingen tussen verkoper en inkoper. De aanbestedersmarkt dient primair de

duurzaamheid- en milieukeurmerken en de productgebonden maatvoering adequaat en uniform te specificeren. Zij dienen met een uniform 'product-specificatiemodel' te komen. Nu zij dit onvoldoende verzorgen, weten vele inkopende organisaties hun eisen niet duidelijk te specificeren. Door het onvoldoende kunnen formuleren van uniforme kwaliteitsspecificaties wordt nog steeds op basis van de 'laagste prijs' ingekocht door inkoopafdelingen.

Kennis

Inkopers dienen in hun samenhang steeds te beschikken over kennis en ervaring met betrekking tot het product, inkoop en duurzaamheid. Voor de publieke sector komt hier nog het voldoen aan de Europese Aanbestedingsregelgeving bij. In een vroeg stadium zal de inkoper de productspecificaties formuleren die vervolgens neergeschreven worden in het programma van eisen. Indien de kwaliteitsnormering (vanuit de leverancier c.q. overheid) niet bekend is, zal deze ook niet meetbaar kunnen worden beoordeeld bij de levering, met alle gevolgen van dien. De beoogde doelstellingen worden dan niet gehaald! Hier ligt dus een opdracht voor de sector c.q. alle kwekers/leveranciers, namelijk het formuleren van de juiste uniforme productspecificaties.

Samenvattend

De gewenste prijs-/kwaliteitverhouding op basis van de gestelde kwaliteits- en duurzaamheidscriteria zijn de optelsom van: productkennis (specificaties); inkoopkennis (proces); milieu- en duurzaamheidseisen.

Om een tevreden inkopende klant te kunnen realiseren bij het leveren van bomen en overige boomkwekerijproducten worden de volgende suggesties gedaan: het verbeteren van de aanbestedingsdocumenten: specificatie van milieueisen, specificatie van gewenste producten en productkwaliteiten; verbeteren van inschrijvingsdocumenten: referenties en fotomateriaal; instellen van schouwrondes: visuele keuring van plantmateriaal bij kwekers/leveranciers in inschrijven; het verder versterken van het inkoopvakmanschap (de samenhang tussen inkoop, product, kwaliteit, prijs en aanbesteden).

Harjan Inkelaar is senior adviseur en productmanager groenvoorziening bij het inkoopadviesbureau Het NIC B.V.